

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20

القاضي سليم جبران
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט סלים ג'ובראן
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 32/20

העותרת: גל לאון

נגד

המשיבה: רשימת "יחד – העם אתנו" בראשות אלי ישי

עתירה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב' לחוק הבחירות (דרכי תעמולה),
התשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות)

החלטה

1. העותרת פנתה אליי בבקשה למתן צו מניעה. לטענתה, המשיבה ביצעה תעמולה אסורה בהתאם לסעיף 2ג לחוק הבחירות. שלשום – ביום 3.3.2015 – ביקרו אלי ישי וברוך מרזל, הראשון יו"ר המשיבה והאחרון מועמד מטעם הרשימה בבחירות לכנסת ה-20 – בקניון בירושלים. באותו זמן, בנה בן ה-12 של העותרת (להלן: הילד) נכח בקניון. אז, פנו פעילים מטעם המשיבה אליו ואל ילד נוסף, ו-"טענו בפניהם כי המדובר בביקור של שר שמצולם וישודר בטלוויזיה בחדשות הערב, הפעילים הדביקו סטיקרים בדבר תמיכה במשיבה על חולצות הילד או חברו ששמחו כי יופיעו בטלוויזיה, הילד וחברו צולמו ליד מועמדי המשיבה כשהם נושאים שלט לתמיכה במשיבה" (סעיף 5 לעתירה).

2. בהמשך, טוענת העותרת כי פעילי המשיבה הציעו תשלום לילד ולילד הנוסף כדי שיסעו ברכבת הקלה וימשיכו בצילומי התעמולה. אולם, אז התקשר הילד לעותרת, והיא אסרה עליו לעשות כך. ודוק; באותו היום, במהדורת "מבט" של ערוץ 1 בטלוויזיה, הופיעו הילד והילד הנוסף, כשהם מצולמים בעוד אוחזים בשלט תעמולה של המשיבה.

3. המשיבה טוענת (בגיבוי תצהיר) כי אף בעל תפקיד מטעמה לא פנה לילד ולא הציע לו תמורה כספית. עוד טוענת היא כי מדובר ב-"צילום אקראי של הנ"ל כאמור במסגרת סיקור חדשותי של ביקור בחירות במקום – לא נעשה ביוזמת המשיבה ובוודאי

שלא נעשה על פי בקשתה של המשיבה, אלא המדובר בצילום אקראי בקניון הפתוח לעוברים ושבים... ממילא גם אין למשיבה שום התנגדות כי יאסר כל פרט הקשור לילד הנ"ל, ובאשר אין – ולא הייתה – שום כוונה (פשוטו כמשמעו) להציג את הילד הנ"ל (או אחר) בצורה כלשהי במסגרת תעמולת הבחירות של המשיבה" (סעיפים 4-5 לתגובה). מכוח אלה, מצהירה המשיבה כי היא מסכימה למתן צו מניעה בנוגע לפרסום הנדון.

4. עוד טוענת המשיבה כי נוכח המועד הקצר שבו הוגשה העתירה מרגע פרסום הכתבה – היא סבורה כי העתירה הוגשה באופן יזום ומאחוריה יריב פוליטי שלה.

5. דין העתירה להתקבל. סעיף ג2 לחוק הבחירות אוסר על שימוש בילדים מתחת לגיל 15 לצרכי תעמולה, למעט כאשר הילדים מופיעים כשהם מבצעים פעילות שגרתית. תכליתו של האיסור ברורה, ובמילותיו של השופט חשין:

"תכלית החוק להגביל השתתפותם של ילדים מתחת לגיל 15 בתעמולת בחירות, מקום שיש באותה השתתפות משום ניצולם של ילדים, אפשר אף שלא בידיעתם, למטרות ממון, למטרות פוליטיות או לכל מטרה אחרת שאינה מקדמת את טובת הילד. אכן, עיקרו של החוק הוא ברצון להגן על קטינים, שאם האפוטרופוסים הטבעיים אינם מודעים או אינם עושים את הנדרש כדי להגן עליהם, בא החוק למלא את מקומם ומוציא קטינים מחוץ לזירת המשחק הפוליטי" (מכתבו של השופט מ' חשין מיום 4.1.20012); וראו גם: תר"מ 161/20 הבית היהודי נ' אבוטבול (16.10.2013).

6. ב-תב"כ 5/20 התנועה למען איכות השלטון נ' נתניהו (20.1.2015) פירשתי איסור זה וקבעתי כי "על מנת להגשים במלואה תכלית חשובה זו – מניעת כל אפשרות של שימוש לרעה בילדינו – עלינו להקפיד על איסור זה קלה כחמורה" (שם, בפס' 13). וכן, שאין נפקה מינה לעניין האיסור להסכמת הורי הקטין להשתתפותו בתעמולה, וגם אז – היא עדיין אסורה (שם, בפס' 11-14).

7. בפרסום האמור, נראה ברוך מרזל, שהוא כאמור מועמד מטעם המשיבה בבחירות הקרובות, מתראיין, כאשר ברקע נראים בבירור הילד וחברו מחזיקים שלט תעמולה גדול מטעם המשיבה עליו סיסמת בחירות שלה. נראה כי לא יכול להיות עוררין כי הילד וחברו בפרסום אינם מצולמים כשהם מבצעים פעולה שגרתית. נהפוך הוא – כריכתם בתעמולה מטעם המשיבה – ממש הלכה למעשה, מנוגדת לליבת התכלית

שביסוד סעיף 2ג לחוק הבחירות. נראה כי המחוקק חוקק איסור זה במטרה למנוע מצבים מעין אלה בדיוק.

8. עוד, יש לדחות את טענת המשיבים כי מדובר "בצילום אקראי בקניון הפתוח לעוברים ושבים" (סעיף 4 לתגובה). עם כל הכבוד, ההיגיון הבריא מלמד כי אין זוהי יד המקרה, שבעת שמועמד מטעם המשיבה מתראיין, שני ילדים עומדים בדיוק מאחוריו ואוחזים בשלט תעמולה מטעם אותה רשימה. משכך, ניתן בזאת צו מניעה האוסר על המשיבה לעשות שימוש בילדים מתחת לגיל 15 בתעמולה בניגוד לסעיף 2ג לחוק הבחירות.

9. סוף דבר, העתירה מתקבלת. בנסיבות העניין, תישא המשיבה בהוצאות העותרת בסך של 4,000 ש"ח. החלטתי זו תועבר לרשות השידור, שתוודא כי לא ייעשה שימוש באותו פרסום בעתיד.

ניתנה היום, י"ד באדר התשע"ה (5.3.2015).

 סלים ג'ובראן
 שופט בית המשפט העליון
 יושב ראש ועדת הבחירות
 המרכזית לכנסת ה-20